

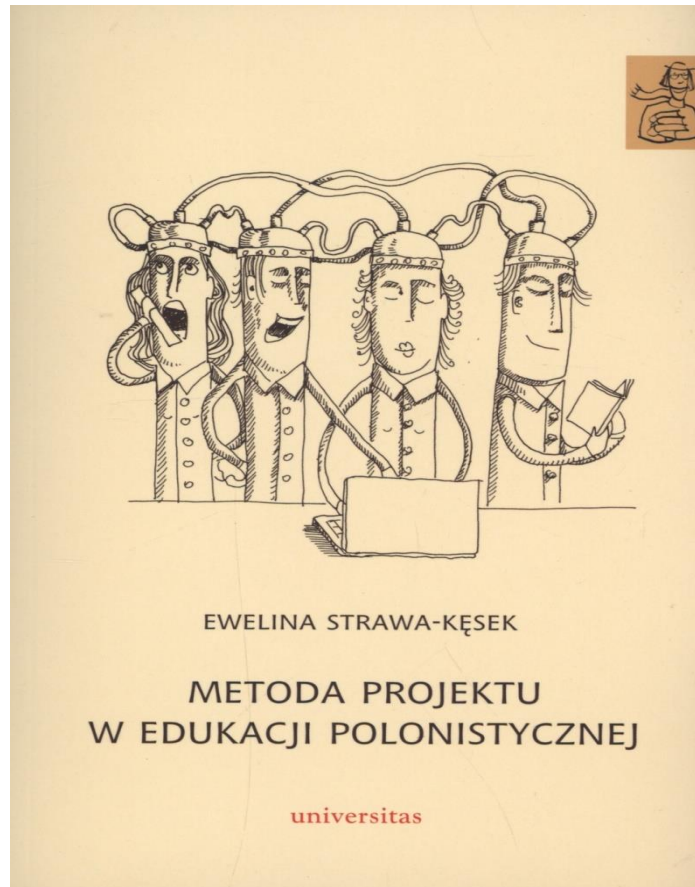
**PROJEKT JAKO METODA
PRACY I BADAŃ**

SEMINARIUM 26.10.2016

SPRAWOZDANIE: ZUZANNA ZYGMUNT

METODA PROJEKTU W EDUKACJI POLONISTYCZNEJ

EWELINA STRAWA-KĘSEK

HISTORIA METODY PROJEKTU

- **Rzym, XVI w.;** konkursy na projektowanie budynków.
- **Paryż, 1763 r.;** projekt jako uzupełnianie wiedzy książkowej oraz sprawdzenie umiejętności praktycznych studentów.
- **Wiek XIX:** metoda projektu lawirowała między szkołami a uczelniami wyższymi. Kładziono duży nacisk na kształcenie inżynierów, wedle zasady, że student, aby zostać inżynierem, musi najpierw zostać rzemieślnikiem.
- Projekt staje się także metodą zajęć społecznych, przyrodniczych i artystycznych.

DEFINICJA METODY PROJEKTU

- Uważano, że aby rozpowszechnić metodę projektu należy ją przede wszystkim zdefiniować i opisać.
- Zajął się tym **William Heard Kilpatrick**. Według niego dzieci miały nabywać wiedzę i umiejętności poprzez rozwiązywanie problemów praktycznych w sytuacjach społecznych. Uważał, że motywacja dziecka rośnie, kiedy realizuje postawione przez siebie cele i decyduje o tym, co chce robić.
- Jego definicja brzmiała (1918, esej *The Project Method*):

Metoda projektu to celowe działanie wykonywane z pełnym zaangażowaniem w środowisku społecznym.

CELE METODY PROJEKTU

- Autorka podręcznika, przedstawia podstawowe cele, jakie powinna spełniać metoda projektu: kształtowanie umiejętności **planowania i realizowania zamierzonych działań.**

Te zdolności mają dać uczniom możliwość sprawnego wykonywania działań w przyszłości.

UMIEJĘTNOŚCI KSZTAŁTOWANE PODCZAS PRACY NAD PROJEKTEM:

- Krytyczne myślenie
- Twórcze rozwiązywanie problemów
- Kreatywność i innowacyjność
- Współpraca, praca zespołowa
- Biegłość w komunikowaniu się
- Samodzielność w uczeniu się i planowaniu
- Umiejętności zarządzania, planowania, podejmowania i uzasadniania decyzji

ROLA NAUCZYCIELA

Autorka przypisuje bardzo istotną rolę nauczycielowi, który ma być **twórczym liderem - przewodzić, stojąc obok, inspirować, stawiać pytania, prosić o sugestie, zachęcać do tworzenia rozwiązań, nagradzać kreatywność i podejmowanie ryzyka.**

DEKALOG NAUCZYCIELA

1. Wspieraj, a nie wyręczaj swoich uczniów.
2. Pozwól uczniom poczuć się „właścicielami” wykonywanego projektu.
3. Pobudzaj ich do rozwiania swoich zainteresowań.
4. Zachęcaj do twórczego rozwiązywania problemów.
5. Zachęcaj do korzystania z różnych źródeł informacji.
6. Stwarzaj możliwości do dyskusji i negocjowania proponowanych rozwiązań.
7. Zachęcaj do analizy popełnionych błędów i wyciągania z nich wniosków na przyszłość.
8. Pamiętaj, że efekt pracy uczniów nie musi być całkowicie zbieżny z twoim początkowym wyobrażeniem o nim.
9. Pomagaj uczniom rozwiązywać pojawiające się problemy i konflikty w grupie.
10. Współpracuj z innymi nauczycielami, gdyż każdy projekt, nawet przedmiotowy, ma pewien wymiar interdyscyplinarny.

GIMNAZJALNY PROJEKT EDUKACYJNY

- Obowiązek zorganizowania projektu edukacyjnego nałożyło na szkoły Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia **20 sierpnia 2010r.**
- Metoda projekt została zdefiniowana jako **celowe, planowane działanie mające na celu rozwiązywanie konkretnego problemu z zastosowaniem różnorodnych metod.**
- Działanie uczniów miało składać się z 4 etapów:
 1. Wybierania tematu
 2. Określenie celu i zaplanowanie etapów realizacji
 3. Zrealizowanie zaplanowanych działań
 4. Publiczne zaprezentowanie wyników pracy

ZALETY METODY PROJEKTU Z PERSPEKTYWY NAUCZYCIELI

- wspieranie samodzielności uczniów
- kształtowanie wiary we własne możliwości
- rozwijanie umiejętności współpracy
- twórczość, kreatywność
- zaangażowanie uczniów, rozbudzanie ich ciekawości
- interdyscyplinarność projektów
- konkretne efekty działań uczniów

WADY METODY PROJEKTU Z PERSPEKTYWY NAUCZYCIELI

- pracochłonność
- czasochłonność
- nieumiejętność planowania pracy
- niewywiązywanie się z terminów
- brak motywacji, zainteresowania się tematem projektu

PRZEPIS NA PROJEKT

Krok 1.

Zainspirować, czyli o wprowadzeniu

- zbudowanie sytuacji motywującej do wzięcia udziału w projekcie,

np. poprzez stworzenie fikcyjnej historii wprowadzającej do projektu

Krok 2.

Podtrzymać ogień, czyli o realizacji

- moment otwarcia się na propozycje uczniów; nauczyciel pełni funkcję eksperta!

**pojawiający się na tym etapie problem:
JAK TWORZYĆ ZESPOŁY?**

narzucić? losowo? swoboda wyboru?

Krok 3.

Nie tworzyć do szuflady, czyli o prezentacji

Przygotowując się do wystąpienia uczniowie

powinni:

wybrać reprezentanta zespołu

opracować wstępny konspekt wystąpienia

napisać szczegółowy plan wystąpienia

Krok 4.

Ocenić, czyli o ewaluacji

Karta wykonawcy projektu

Karta samooceny ucznia

Karta ewaluacji projektu

Karta oceny koleżeńskiej

winno mieć miejsce najpóźniej tydzień po prezentacji, chociaż oczywiście podczas kolejnych faz realizacji projektu również musi dochodzić do cząstkowych podsumowań. Poniżej zamieszczono przykładowe karty ewaluacji, które można wykorzystać, pracując metodą projektu.

Tabela 5. Karta wykonawcy projektu.

Imię i nazwisko:	Liczba osób w zespole:
Temat projektu:	
Jakie zadania wykonywałaś/wykonywałeś podczas realizacji projektu? 1. 2. 3. <i>(wpisz kolejne punkty, jeśli wykonywałaś/wykonywałeś więcej zadań)</i>	
Jaki był Twój wkład w pracę całego zespołu?	
Jak pracowało Ci się w tym zespole? Uzasadnij swoją odpowiedź.	

Tabela 6. Karta ewaluacji projektu.

Twoje refleksje	
<i>Przypomnij sobie, jakie zadania wykonywałaś/wykonywałeś podczas pracy nad projektem. Zapisz swoje refleksje.</i>	
Imię i nazwisko	
Temat projektu	
Czego nauczyłaś się / nauczyłeś się podczas pracy nad projektem? Wybierz jedną, najważniejszą umiejętność.	

Nad jakim zadaniem chciałabyś/chciałbyś spędzić więcej czasu?	
Co sprawiło Ci największą przyjemność? Dlaczego?	
Co podobało Ci się najmniej? Dlaczego?	
Co mogłabyś/mógłbyś zrobić Twoja nauczycielka / Twój nauczyciel, żeby następnym razem projekt bardziej Ci się spodobał?	
Co Ty mogłabyś/mógłbyś zmienić, żeby następnym razem projekt był lepszy?	
Jak oceniasz atmosferę panującą w zespole w trakcie wykonywania zadań projektowych?	
Czy chciałabyś/chciałbyś uczestniczyć w realizacji kolejnego, podobnego projektu?	

Tabela 7. Karta samooceny ucznia⁵⁹.

	TAK	NIE
W pracach nad projektem uczestniczyłam/uczestniczyłem wytrwale i systematycznie.		
Miałam/miałem cenne pomysły, które przyczyniły się do postępów pracy zespołu.		
Uważnie słuchałam/słuchałem propozycji innych osób.		
Miałam/miałem trudności z wykonywaniem należących do mnie zadań.		
W przypadku pojawiających się problemów starałam się / starałem się znaleźć jakieś rozwiązanie.		

⁵⁹ Karta stanowi skróconą (i nieco zaadaptowaną) wersję materiału zawartego w publikacji: A. Mikina, B. Zajac, dz. cyt., s. 53.

Jeżeli miałam/miałem problemy, prosiłam/prosiłem o pomoc pozostałych członków zespołu.		
Jeżeli inni członkowie zespołu mieli problemy, pomagałam/pomagałem im najlepiej, jak umiałam/umiałem.		
Wykonałam/wykonałem wszystkie zadania, które zostały mi przydzielone lub które wybrałam/wybrałem.		
Swoje zadania wykonywałam/wykonywałem terminowo.		

Tabela 8. Karta oceny koleżeńskiej.

Uczniowie zapisują w tabeli konkretne przykłady zachowań, sytuacji. Na ich podstawie będą mogli ocenić kolegów i koleżanki z zespołu.

	Uczeń 1	Uczeń 2	Uczeń 3	Uczeń 4
Umiejętność uważnego słuchania innych.				
Przedstawianie własnych pomysłów.				
Życzliwe odnoszenie się do pomysłów innych; komentowanie zamiast krytykowania.				
Terminowe wywiązywanie się z powierzonych zadań.				

METODA PROBLEMOWA A PROJEKT???

Nazwy Problem-based Learning i Project-based Learning są często w literaturze angielskiego kręgu językowego stosowane wymiennie. Główna różnica polega na tym, że przypadku projektów punkt ciężkości przesuwa się w stronę „produktu” – efektu końcowego (analizy, modelu, urządzenia, programu komputerowego, filmu, itd.). W kształceniu opartym na problemie „produkt” jest tylko elementem pozwalającym ocenić osiągnięcie efektów kształcenia.

[I. Maciejowska, s. 12]

PRZYKŁADOWE TEMATY GIMNAZJALNYCH PROJEKTÓW POLONISTYCZNYCH (MATERIAŁY BADAWCZE SEMINARIUM)

- Nasze transformacje. Od tekstu do tekstu. W epoce memów, parafraz i replik
(Gimnazjum nr 5 w Poznaniu)
- Wszystko na sprzedaż, czyli o magii reklamy
(Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 7 w Olsztynie)
- I ty możesz zostać literatem! Piszemy i ilustrujemy bajkę dla dzieci (Prywatne Gimnazjum w Opocznie)
- Jak sobie radzisz z polską frazeologią? Przygotowanie kampanii służącej rozwijaniu znajomości języka ojczystego
(Zespół Szkół Publicznych w Nowej Iwicznej)

PUNKT WYJŚCIA – PROPOZYCJE BIBLIOGRAFICZNE

- Minkina A., Zając B., Metoda projektu w gimnazjum. Poradnik dla nauczycieli i dyrektorów gimnazjów, Warszawa 2009.
- Myrdzik Barbara, O roli projektu w przygotowaniu uczniów do samokształcenia, w: Nowe wyzwania dla polonisty. Metodyka, pomiar, ewaluacja, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2002.
- Janus-Sitarz Anna, Twórcza praca w zespołach, w: Twórczość i tworzenie w edukacji polonistycznej, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2012.
- Maciejowska Iwona, Metody i techniki realizacji procesu dydaktycznego sprzyjające kształtowaniu umiejętności, np. kształcenie na bazie problemu,
http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2013_05/97e7748b0d36079bb18b8cec8c273f32.pdf(dostęp: 06.09. 2009)

